

KURJER

POLSKI

WARSZAWA

Czwartek dnia 27 Maja r. 1830.

Prenumerata miesięczna zlp. 2 gr. 20.

Kwar. zlp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomości Krajowe

PROGRAMMA DO PIĘRWSZÉJ SESSJI

SEJMOWÉJ

W ROKU 1830.

Dnia 23 maja o godzinie 9 z rana zgromadzą się do kościoła katedralnego Senatorowie, Ministrowie, i Rada Stanu, oraz Posłowie i Deputowani. — Senatorowie i Rada Stanu zasiądą w Presbiterium, a Posłowie i Deputowani zajmą pierwsze ławki w kościele. — Skoro się wszyscy zgromadzą, odprawi się Msza czytana, po której nastąpi kazanie, a po niem jeden z biskupów pontyfikalnie ubrany, zaintonuje Hymn Veni Creator. — Po ukończeniu nabożeństwa, Senat się zbierze w Izbie swych posiedzeń, a Posłowie i Deputowani, zajmą miejsca podług porządku przepisanego statutem z dnia 15 (27) marca 1816, dla Województw, Powiatów i okręgów gminnych, to jest: na pierwszej ławce po prawej ręce od wnijscia, zasiądą Posłowie Województwa Krakowskiego, po nich Deputowani z tegoż Województwa. Pierwszą ławkę po lewej ręce od wchodu, zajmą Posłowie Województwa Sandomierskiego, po nich Deputowani rzezonego Województwa. Posłowie i Deputowani Województw Kaliskiego, Płockiego i Podlaskiego, za Posłami i Deputowanemi Województwa Krakowskiego. Zaś Posłowie i Deputowani Województw Lubelskiego, Mazowieckiego i Augustowskiego, umieszczeni będą za Posłami

i Deputowanemi Województwa Sandomierskiego. — Ministrowie i Członki Rady Stanu, na mocy artykułu 101 Ustawy Konstytucyjnej mający prawo zasiadania w obu Izbach, mieć będą miejsce w Izbie Senatorskiej, po obu stronach Tronu, w Izbie Poselskiej, na przeciwko Marszałka Sejmowego. — Minister Spraw Wewnętrznych uda się do Izby Poselskiej, uwiadomi ją o Nominacji Marszałka, i tę głośno odczytawszy, wezwie go do zajęcia miejsca swego; wręczy mu nakoniec Nominacją wraz z listą Członków Izby zatwierdzoną przez Senat. — Po czém Minister Spraw Wewnętrznych oznajmi Najjaśniejszemu Panu, iż Posłowie i Deputowani zajęli miejsca swoje, tudzież, że Nominacja Marszałka została ogłoszoną. — Następnie Marszałek przystąpi do imiennego powołania każdego z członków podług listy onemu wręczonej, i wezwie do ustępu tych, którzyby nie mieli prawa do zasiadania. Po czém na czele Izby oczekiwać będzie rozkazów Najjaśniejszego Pana, nie zajmując się żadnym innym przedmiotem. — Prezydujący w Izbie Senatorskiej, w tymże samym czasie powoławszy imiennie wszystkie członki przytomne podług listy przejrzanéj, wezwie tych do oddalenia się, którymby Senat odmówił prawa do obrad Sejmowych. A za otrzymaniem rozkazu Najjaśniejszego Pana przez jednego z Członków Rady Stanu, wyznaczy deputację złożoną z dwóch Senatorów, która się uda do Izby poselskiej, dla wezwania jej do połączenia się z Izbą Senatorską. — Marszałek Sejmowy zawiadomiony o zbliżaniu się

wzwyż wzmiankowanych Senatorów, wysłę dwóch Posłów i dwóch Deputowanych dla przyjęcia, i osobiście przyjmie ich przy drzwiach Izby, wprowadzi i wskaże im miejsca na przeciwko siebie. — Ciż Senatorowie krótką przemową wezwą Posłów i Deputowanych do połączenia się z Izłą Senatorską, poczem powstawszy z miejsca swego poprowadzą do rzeczonój Izby Posłów i Deputowanych, na czele których Marszałek znajdować się będzie. — Skoro się obie Izby połączą, i gdy Izba Poselska zajmie miejsca wskazane przez prezydującego w Senacie, doniosą o tém Najjaśniejszemu Panu przez Deputację złożoną z sześciu Członków po trzech z każdój Izby. Prezydujący w Senacie wybierze Senatorów, a Marszałek Sejmowy Posłów, z których taż deputacja złożoną będzie. — W tym porządku obiedwie Izby oczekiwać będą przybycia Monarchy, nie przystępując do żadnych obrad. — Prezydujący w Senacie i Sekretarz Senatu przyjmą Najjaśniejszego Pana u drzwi Izby. — Najjaśniejszy Pan z Tronu swego, otoczony po prawej stronie Ministrami i Radą Stanu, po lewój swiłą swoją, a w tyle dworem swoim, zagai posiedzenie mową w języku francuzkim, którą Minister Sekretarz Stanu odczyta w języku polskim. — Po skończonój mowie Monarchy i odczytaniu jęj w polskim języku przez Ministra Sekretarza Stanu, Marszałek Izby Poselskiej wezwany będzie przez jednego z Członków Rady Stanu do przysięgi wskazanej Art. 119 Statutu Organicznego o Reprezentacji narodowój. — Po złożeniu przysięgi, jeden Członek z Rady Stanu wręczy mu w imieniu Monarchy łaskę Marszałkowską. — Prezydujący w Senacie w imieniu Senatu, po nim Marszałek Sejmowy, w imieniu Izby Poselskiej, zabiorą głos. — Po tych przemowach Najjaśniejszy Pan opuści Izbę Senatorską, i uda się do swych pokojów; Prezydujący w Senacie odprowadzi Monarchę do pierwszych drzwi pokojów, a wyż rzeczona deputacja aż do drugich drzwi. — Prezydujący wróciwszy do Izby Senatorskiej, da głos Ministrowi Wewnętrznemu, który wy-

stawi obraz działań rządowych, odwołując się do Rapportu przedstawionego przez Radę Stanu Senatowi (którego każdemu z Członków Sejmujących exemplarz drukowany, wraz z powyższą mową Ministra udzielonym będzie). Przedstawi oraz Sejmowi stan kraju, i uwiadomi o projektach, które podane będą pod roztrząśnienie obu Izb. — Po mowie Ministra Wewnętrznego, Prezydujący w Senacie oświadczy w imieniu Monarchy, iż wołą jest jego, aby obie Izby połączzone, zebrały się w dniu następującym o godzinie 10tėj z rana, dla słuchania Rapportu Rady Stanu i wezwie Izbę Poselską, aby się oddaliła do Izby swojój. — Jak tylko Posłowie i Deputowani powrócą, i gdy Marszałek zajmie swe miejsce, otworzy posiedzenie mianowaniem Sekretarza, i wezwie go do złożenia przysięgi na rotę przepisaną artykułem 121 Statutu Organicznego o Reprezentacji Narodowój. — Nazajutrz o godzinie 10tėj z rana obiedwie Izby zgromadzą się w Izbie Senatorskiej, gdzie jeden z Członków Rady Stanu, wezwany przez Prezesa Senatu, odczyta Rapport Rady Stanu, tytczący się położenia krajowego, i czynności Rządu, stosownie do artykułu 106 Ustawy Konstytucyjnej. Po czem Prezydujący w Senacie oświadczy, iż wzywa w Imieniu Monarchy Członków drugiej Izby, aby te wróciły do miejsca posiedzeń swoich dla rozpoczęcia działań w Izbie Poselskiej. — Każda zatem Izba przystąpi oddzielnie do wyznaczenia Kommissji Skarbowej, Kommissji Prawodawczej Cywilnej i Kryminalnej, i Kommissji Organicznej i Administracyjnej, stosownie do Artykułu 98 Ustawy Konstytucyjnej. — W przedpokojach Izby Senatorskiej będzie straż; zaś przy Izbie Poselskiej warta tylko z dwóch ludzi złożona.

Na popisie wojska stojącego w Warszawie, odbytym w dniu wczorajszym, mnóstwo znajdowało się widzów, pieszo, konno i w pojazdach. Widok był zachwycający. Dzień pogodny, rozmaitość wytwornego wojska, i przytomność Najjaśniejszego Państwa i J. K. M. następcy tronu pruskiego, tudzież J. J. C. C.

M. M. Wielkich Xiążąt przydawały tój paradyzie nowego uroku. Wojska szły najprzód kompanjami, później bataljonami. Muzyka każdego zbliżającego się pułku zastępowała muzykę pułku który przeszedł przed Najjaśniejszym Pa-nem. Skończył się popis o wpół do jedynastej.

Uniwersytet warszawski przejęty uszanowaniem dla osoby barona Humboldt, korzystał z jego bytności w Warszawie i dnia wczorajszego powitał go przez deputację z profesorów złożoną. Dnia dzisiejszego uczony ten zwiedza gabinety tutejszego uniwersytetu.

Po wczorajszym dniu parym nastąpiła w nocy gwałtowna ulewa z gradem wielkości orzecha laskowego, szkodliwa tak dla drzew kwiatem okrytych jak dla zboża, które już w kłósy wzrosło.

Onegdaj dostrzeżono na Wiśle między tratwami drzewa kobietę około 30 lat mającą, która, sądząc z ubioru, zdaje się być żydówką od dawna utoniąną, a być może, że jeszcze od czasu ostatniego wezbrania Wisły w wodzie pozostawała.

Dnia 15 maja płacono w Amsterdamie za pszenicę polską po 320 do 335 zł. holl.

Od niejakiego czasu cena koni w Warszawie znacznie spadła.

Polskie obligacje udziałowe stały w Hamburgu d. 21 maja od 126½ do 127.

Dzisiaj zrana ciepła stopni 9. — Wczoraj w połud 18.

Przyjechali do Warszawy. — Lempicki Ludwik deputowany 1296 N. Swiat; Osten Saken baron radca stanu 550 Długa; Dzierzbicki szambelan 414 K. Prz.; Kurdynałowski Bazyl radca stanu 473 Senatorska; Mierzejewski Kalixt marszałek 604 Bietnaś.; Zwan Walenty dep. 475 Senat.; Żalwski Józef b. generał 613 Wierzbowa; Jzierski Jan hr. 1327 S. Krzyska; Łaszczyński Ignacy ob. z Xię. Poz. w pałacu Paca.

Wiadomości Zagraniczne.

N. Cesarz austriacki przedsięwzię w ostatnich dniach maja podróż do Triestu. W urzędzeniach celnych w Austrii, zaszły ważne zmiany; niektóre towary zupełnie zakazane, będą mogły być wprowadzane za małą opłatą.

K.rólestwo J. neapolitańscy powracając z Ma-

drytu przybyli do Paryża d. 15 maja i mieszkać w pałacu Elisée Bourbon.

Podług najnowszych doniesień z Algieru, nie wypuszcza Dej nikogo z miasta. Konsulom, którzy chcieli się oddalić, zabronił tego i dozwolił im mieszkać w domach letnich, pod strażą, którą własnym kosztem muszą utrzymywać.

W królewsko-francuzkim almanaku na r. b., nazwana jest Donna Marja królową portugalską, a Don Miguel jej namiestnikiem, rejentem i zaręczonym mężem.

W niższej Normandji miano odkryć bandę podpalaczy; wysłano dla schwytania ich jeden bataljon piechoty i dwa szwadrony jazdy.

Nadzwyczajny dodatek do gazety madryckiej uwiadomił urzędownie, że królowa hiszpańska jest w piątym miesiącu przy nadziei, a dekret królewski nakazał modły o uproszenie szczęśliwego połogu. W dniu imienin królowej hiszpańskiej wyposażono pieniędzmi 24 młodych panien i zostawiono im do woli użyć tych pieniędzy, albo w stanie małżeńskim, albo w życiu klasztorném. — Dziesięciu rozbójników konnych zrabowało d. 22 kwietnia pocztę o kilka mil od Madrytu. Cztery schwymano. W czasie ostatniej walki byków w Aranjez porwał byk matadora na roggi i rzucił go kilka razy w powietrze; we 3 dni szermierz ten zakończył życie. Inny matador nie mógł się popisywać w zapowiedzianej walce byków, bo dniem piérwój, napadli go rozbojnicy i okropnie mu twarz pokalęczyli.

Pomiędzy ludnością biskajską w departamencie niższych Pireneów zaszły rozruchy. Całe bogactwo tego ludu stanowiły jego trzody owiec, które dawniej trzymane były na pastwiskach południowej części Pireneów. Pod ministerstwem P. Villedelle, pastwiska te, które mieszkańcy uważali za swą własność, odstąpione zostały na rzecz rządu hiszpańskiego. Mieszkańcy sprzeciwiali się temu i oświadczyli, że tylko do 1 maja r. b. będą cierpliwi, później zaś, jeśli im rząd nie wymierzy sprawiedliwości, sami ją sobie uczynią. Wierni temu zagrożeniu, zgromadzili się teraz w

górach w liczbie 1200, uzbrojeni w strzelby i gwałtem przepędzić chcą swe trzody na drugą stronę Pireneów, a w najgorszym razie chcą bronić swojej własności do ostatka. Zagrozili zarazem podpalaniem własności hiszpańskich. Postano przeciw nim wojsko hiszpańskie z Pampeluny.

Dziennik paryzki Globe umieścił artykuł dowodzący, że wyłączenie zajmowanie się Francuzów sprawami wewnętrznymi z zapominaniem o stosunkach zewnętrznych, może pociągnąć za sobą szkodliwe dla Francji skutki.

Jeszcze izba francuzka nie została rozwiązana, jeszcze nowe wybory nie nakazane, a już wydało towarzystwo pod nazwiskiem *Pomagał sobie, a Bóg ci dopomoże* (Aide toi, et Dieu t'aidera) książkę o prawach sejmikujących, którą prawie w jednym czasie przedrukowały dzienniki liberalne.

Otrzymano w Paryżu przez telegraf wiadomość, że wojsko francuzkie wsiadło d. 14 maja na okręty w Tulonie i czekało tylko na wiatr pomyślny, aby popłynąć ku Algierowi.

Jenerał francuzki Richemont wydaje swoje pamiętniki. Wyszły także w Paryżu pamiętniki P. Constant, kamerdynera Napoleona.

Organizacja wojska na Wołoszczyźnie zwolna postępuje. Serbjanie nie okazują wiele ochoty do poddania się ścisłym przepisom karności. Xiążę Miłosz nie przywiązuje także wiele wagi do nowych zmian w wojsku, przekonany z doświadczenia, że milicje były mu bardzo pomocne w górach. Przeciwnie usiłuje Sułtan wszelkimi sposobami powiększyć wojsko regularne przynajmniej do 150,000 piechoty.

Jest summa 60,000 Złotych Polskich do wypożyczenia na dzień 20 Czerwca r. b. na pierwszą hipotekę domu w Warszawie w miejscu zdrowém, sytuwanego, pod kondycjami, że wolno dającemu, procent od tej summy pobierać lub z właścicielem domu

ułożyć się o wygodny lokal w tynże domu, aby można mieć kilka pokoi z kuchnią, drwalnią, stajnią i piwnicą. Ktoby takowej summy z właścicielami domów w Warszawie potrzebował, a miał czystą hipotekę, niech raczy się zgłosić do Wgo Ogrodowicza Adwokata, mieszkającego w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nro 441, gdzie dostateczną informację poweźmie.

Przy ulicy S. Jańskiej pod Nr. 9 dostać można obiadów, za najpomierniejszą cenę, smacznie i czysto sporządzonych.

Osoba posiadająca etatowy urząd, będąca w stanie złożyć nawet kaucję, gdyby tego potrzeba wymagała, życzy sobie przyjąć obowiązek RZĄDCY DOMU tu w Warszawie; dalsza wiadomość w kantorze głównym Kurjera Polskiego.

Doniesienie Loterii z KANTORU WERTHEIMA. LOSÓW DO PIERWSZEJ KLASY 38ej Loterii Calkowitych po zlp. 12, 15 gr., Cwietciowych po zlp. 3, 4 gr., w moim Kantorze już dostać można. Szanowni interesanci życzący, teraz trzymane Losy, kontynuować do następnej Loterii, raczą takowe albo *zaraz wziąć*, lub *tęż zamienić*, ażeby komu innemu sprzedane nie zostały. — W Warszawie dnia 26 Maja 1830 r. — *A. Wertheim.* — Ner 385 na Krakowskim Przed. w domu Wgo Ryxa.

Walc na dwa pasy i mazur skomponowane na Piano-Forte przez W. JPanią z hrabiów Jezierskich Szczukową, wyszły w składzie muzyki Klukowskiego; cena zlp. 1.

DOBRA JANKÓW i DONABORÓW w W. Xięztwie Poznańskim nad samą granicą Królestwa Polskiego położone, pół mili od Kępna, 8 od Wrocławia, w gruntach wyborynych, obejmujące 190 lub rozległości, 240 korcy wysiewu, ze wszelkimi wygodami i inwentarzami gospodarskimi, zabudowanie jak najlepsze, młyny etc. Ktoby takowe nabyć lub zamienić na dobra w Królestwie Polskiem, lub dom w Warszawie, lub mieście wojewódzkim pragnął, zgłosi się do Bióra Informacyjnego Ner 377 Krak. Przedmieście.

Jak najpiękniejsze **BILETY WIZYTOWE** z lustrem zamówić można w handlu podpisanego przy ulicy Krakow. Przed. Ner 442, gdzie widzieć można modele tychże biletów. — *J. L. Wemmer.*

KLACZ KARA angliczowana, wierzchowa, rosta, dobrze ujeżdżona, do sprzedania; wiadomość o niej powziąć można przy ulicy Przejazd naprzeciw arsenału, wprost ulicy Długiej pod Nrem 649 na drugim piętze od tyłu, w domu nowo-murującym się.